

NAPOMENE
UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2018. GODINU

JKP „Gradske pijace“, Beograd

Beograd, 31.03.2019. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE

Pod današnjim nazivom JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE GRADSKE PIJACE BEOGRAD (ZVEZDARA), (u daljem tekstu „Preduzeće“) posluje od 1990. godine. Preduzeće je upisano u registar Privrednog suda u Beogradu rešenjem broj Fi 8166/89 od 29. decembra 1989. godine, a osnivač je Skupština grada Beograda (Rešenje Skupštine Grada Beograda 3 - 568/89-XXVII-01).

Preduzeće je u 2005. godini izvršilo prevođenje iz registra Trgovinskog suda u Beogradu (broj registarskog uložka: 1-26-00) u registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre, rešenje BD 18949/2005 od 23.07.2005. godine.

Preduzeće je registrovano za obavljanje komunalne delatnosti: održavanje i opremanje pijaca i objekata na pijacama i prostora za promet poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na malo, izgradnja i rekonstrukcija pijaca, izdavanje u zakup objekata i prostora za promet proizvoda zanatstva, postavljanje, održavanje i izdavanje u zakup uličnih tezgi i kioska na mestima predviđenim za promet proizvoda i drugo.

Preduzeće obavlja svoju delatnost na teritoriji opština Voždovac, Vračar, Zvezdara, Zemun, Novi Beograd, Palilula, Rakovica, Savski Venac, Stari grad, Čukarica, a na teritoriji opština Barajevo, Grocka, Lazarevac, Obrenovac, i Sopot uz saglasnost Skupštine grada Beograda.

Na osnovu Odluke Skupštine grada Beograda od 14. 02. 2001. godine, saglasnosti Republičke direkcije za imovinu od 25.04.2001. godine, Odluke Upravnog odbora Preduzeća od 05. 04. 2001. godine, kao i Ugovora o prenosu prava korišćenja bez naknade izvršeno je izdvajanje iz Preduzeća gradske pijace u Mladenovcu sa prenosom bez naknade svih imovinskih i dr. prava.

Preduzeće trajno i sistematski pruža komunalne usluge u okviru registrovane delatnosti. Sredstva za obavljanje delatnosti Preduzeće obezbeđuje iz prihoda od komunalnih usluga, zakupa tezgi, lokala i prostora na pijacama. Cene komunalnih usluga se formiraju u skladu sa zakonom, internim odlukama i uz saglasnost nadležnog organa Skupštine grada Beograda.

Sedište Preduzeća je u Beogradu ul. Živka Karabiberovića broj 3.

Šifra delatnosti: 6820 – Iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima;
Matični broj: 07034628;

Poreski identifikacioni broj: 101721046;

Oznaka i broj rešenja u sudu: Rešenje broj Fi 8166/89 od 29. decembra 1989. godine

Prosečan broj zaposlenih po osnovu stanja krajem svakog meseca prema podacima za 2018. godinu iznosi 182.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

Reviziju finansijskih izveštaja za prethodnu godinu izvršio je „Euroaudit“ doo. Beograd i izrazio pozitivno mišljenje.

U skladu sa članom 6. Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik RS“, 62/13) Preduzeće je razvrstano u **srednje** pravno lice i prema stavu 1 člana 21. Zakona o reviziji („Službeni glasnik RS“, 62/13) obavezno je da izvrši reviziju finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji su odobreni za usvajanje od strane Direktora Preduzeća dana 31.01.2019. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Preduzeća su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS, br. 62/2013) i drugim računovodstvenim propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji.

Na osnovu Zakona o računovodstvu, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, utvrđuje se rešenjem Ministra finansija i objavljuje u Službenom glasniku RS. Do datuma sastavljanja finansijskih izveštaja za 2018. godinu prevedeni su i objavljeni standardi i tumačenja standarda (»Sl. Glasnik RS« br. 35/2014).

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Preduzeće primenjuje MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine.

Prezentacija finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Preduzeća, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik RS, br. 95/2014).

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Uporedni podaci prikazani su u hiljadama dinara (RSD), važećim na dan 31. decembra 2017. godine.

Računovodstveni metod

Finansijski izveštaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti (istorijskog troška), osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u računovodstvenim politikama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Pravila procenjivanja – osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja, poslovni događaj se priznaje kada je nastao i uključuje se u finansijske izveštaje u periodu na koji se odnosi, nezavisno od prijema isplate novca u vezi sa tim poslovnim događajem.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

3.2. Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će po osnovu korišćenja sredstava buduće ekonomske koristi priticati u Preduzeće i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstva ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza i smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Preduzeća. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja kapitala. Očuvanje kapitala meri se nominalnim monetarnim jedinicama – RSD. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza u Srbiji, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31.12.2018.	31.12.2017.
1 EUR	118,1946	118,4727
1 USD	103,3893	99,1155
1 CHF	104,9779	101,2847

3.4. Koeficijenti rasta cena na malo u Republici Srbiji (godišnja inflacija):

Mesec	2018.	2017.
Januar	0,019	0,024
Februar	0,015	0,032
Mart	0,014	0,036
April	0,011	0,040
Maj	0,021	0,035
Jun	0,023	0,036
Jul	0,024	0,032
Avgust	0,026	0,025
Septembar	0,021	0,032
Oktobar	0,022	0,028
Novembar	0,019	0,028
Decembar	0,020	0,030

3.5. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva (investicije) koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.6. Umanjenje vrednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrednost je neto ostvariva cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša.

Ako je procenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrednosti, onda se knjigovodstvena vrednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promena na kapitalu.

3.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se priznaje samo kada je verovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrednost ulaganja pouzdano merljiva, a obuhvataju se: ulaganja u razvoj, koncesije, patenti, franšize, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu (u okviru kojih su dugoročno plaćeni troškovi zakupa, pravo korišćenja državnog zemljišta). Nematerijalna ulaganja, vrednuju se u skladu sa MRS 38 – Nematerijalna ulaganja. Početno priznavanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (paragraf 74 MRS 38).

Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje se iskazuje po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja.

Obračun amortizacije vrši se od početka meseca u kome sredstvo stavljeno u upotrebu.

Pri prvoj primeni MSFI/MRS (2006. godine) izvršena je revalorizacija nematerijalnih ulaganja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja obračunava se proporcionalnom metodom po stopama od 14.29% do 50% (procenjeni korisni vek od 2 do 7 godina), osim ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

3.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, koja imaju za cilj produženje korisnog veka upotreba ili povećanje kapaciteta, povećavaju knjigovodstvenu vrednost

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuju primenom modela nabavne vrednosti predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine**

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava na vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na početku godine, odnosno na nabavnu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme stavljenih u upotrebu tokom godine, primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, uz primenu sledećih stopa:

Glavne kategorije sredstva	Koristan vek upotrebe u godinama	Stope amortizacije u %
Zgrada od betona	30 do 77	1.3% do 3.33%
Montažni objekti	4 do 32	3.13% do 25%
Kontejneri i tezge	3 do 19	5.26% do 33.33%
Računarska oprema	2 do 10	10% do 50%
Nameštaj	2 do 19	5.26% do 50%
Putnička vozila	6.5 do 14	7.14% do 15.38%
Teretna vozila	7 do 14	7,14% do 14.29%
Platoi	50 do 67	1.5% do 2%
Nematerijalna ulaganja	2 do 7	14.29% do 50%

Amortizacione stope se mogu revidirati svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha odgovarajućeg perioda.

3.9. Investicione nekretnine

Ova imovina obuhvata zemljište i građevinske objekte namenjene izdavanju u zakup. Početno priznavanje investicionih nekretnina se vrši po nabavnoj ceni.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se vrednuju prema metodu nabavne vrednosti u skladu sa zahtevima MRS 16 odnosno po njihovoj nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos ispravki vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

3.10. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, ili neto ostvarivoj vrednosti, u zavisnosti koja je niža.

Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine, transportne troškove i druge zavisne troškove nabavke. Cena koštanja obuhvata troškove direktnog materijala, direktnog rada i indirektno troškove proizvodnje. Troškovi su uključeni u cenu koštanja na bazi normalnog stepena iskorišćenosti kapaciteta, ne uključujući troškove kamata i troškove perioda.

Neto ostvariva vrednost predstavlja vrednost po kojoj zalihe mogu biti prodane u tržišnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troškove prodaje.

Obračun izlaza zaliha utvrđuje se metodom prosečne ponderisane cene.

3.11. Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Preduzeće klasifikuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodele prihoda od kamate i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet niskog rizika od promene vrednosti.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja i plasmani sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao potraživanja i krediti (kratkoročni zajmovi) i potraživanja.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, nakon umanjenja vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gde priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procenjeni budući novčani tokovi sredstava biti izmenjeni.

Obezvređenje (ispravka vrednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospelih potraživanja koja su dospela a nisu naplaćena u periodu od 180 dana pre datuma bilansa, a direktno ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana. Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrednosti primljenih sredstava, umanjene za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspeha obračunskog perioda.

3.12. Porez na dobitak***Tekući porez***

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 15% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju porezom na dobit Republike Srbije.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstva i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se evidentira na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se evidentiraju direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

3.13. Primanja zaposlenih***Porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada***

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

Preduzeće nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

Otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu i važećim Kolektivnim ugovorom, Preduzeće ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini iznosa tri prosečne zarade u Beogradu prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku (Kolektivni ugovor br. 6777/2018 od 03.10.2018. godine, Službeni list Grada Beograda br. 96-40 od 11.10.2018. godine tri). Naknade zaposlenima po osnovu ovih planova nisu obezbeđene fondovima. Preduzeće je izvršilo aktuarsku procenu sadašnje vrednosti ove obaveze, i s tim u vezi, su izvršena rezervisanja po tom osnovu u pratećim finansijskim izveštajima.

3.14. Prihodi i rashodi

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu isporuke robe i proizvoda ili izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE (paragraf 125 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izveštaja)

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Preduzeća da vrši procene i utvrđuje pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtevaju vršenje procene i donošenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

4.1. Korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procenjuje preostali korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procena korisnog veka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procena razlikuje od prethodnih procena, promene u poslovnim knjigama Preduzeća se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“. Ove procene mogu da imaju značajne efekte na knjigovodstvenu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

4.2. Umanjenje vrednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrednosti materijalne i nematerijalne imovine i procenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrednosti nekog sredstva. Prilikom procenjivanja umanjeња vrednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promene u dodeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrednost odnosne imovine.

4.3. Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze u roku koji prelazi rok tolerancije naplativosti potraživanja. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promene u uslovima poslovanja, delatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce mogu da imaju za posledicu korekciju ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja obelodanjene u priloženim finansijskim izveštajima.

4.4. Ispravka vrednosti zastarelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom

Preduzeće vrši ispravku vrednosti zastarelih zaliha kao i zaliha sa usporenim obrtom. Pored toga, određene zalihe Preduzeća vrednovane su po njihovoj neto prodajnoj vrednosti. Procena neto prodajne vrednosti zaliha izvršena je na osnovu najpouzdanijih raspoloživih dokaza u vreme vršenja procene. Ova procena uzima u obzir očekivano kretanje cena i troškova u periodu nakon datuma bilansa stanja i njena realnost zavisi od budućih događaja koji treba da potvrde uslove koji su postojali na dan bilansa stanja.

4.5. Sudski sporovi

Prilikom odmeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procene. Ove procene su neophodne radi utvrđivanja verovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usled inherentne neizvesnosti u postupku procenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procenom. Zbog toga se procene koriguju kada Preduzeće dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savetnika. Izmene procena mogu da u značajnoj meri utiču na buduće poslovne rezultate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	u hiljadama dinara			
	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna bruto vrednost na početku godine	8.695	24.011	2.226	34.932
Povećanje:	1.333	489	1.646	1.998
Nabavke u toku godine	1.333	489	1.646	1.998
Smanjenje:	(737)	(2.310)	(1.822)	(4.869)
Rashod u toku godine	(737)	(2.310)		(3.047)
Aktiviranje i prenos na licence			(1.822)	(1.822)
Nabavna bruto vrednost na kraju godine	9.290	22.190	2.050	33.530
Kumulirana ispravka na početku godine	5.326	12.864		18.190
Povećanje:	2.750	754		3.504
Amortizacija u toku godine	2.750	754		3.504
Smanjenje:	(738)	(2.310)		(3.047)
Rashod u toku godine	(738)	(2.310)		(3.047)
Stanje na kraju godine	7.338	11.308		18.646
Neto sadašnja vrednost:				
31.12.2018. godine	1.952	10.882	2.050	14.884
Neto sadašnja vrednost:				
31.12.2017. godine	3.369	11.147	2.226	16.742

U okviru ulaganja u **koncesije, patente, robne i uslužne marke, softver i slična prava** sadašnje vrednosti 1.952 hiljada dinara evidentirana su ulaganja u nabavku licenci za korišćenje računarskih softvera.

Ostala nematerijalna ulaganja u iznosu od 10.882 hiljada dinara obuhvataju ulaganja u:

- sistemske i aplikativne računarske softvere nabavljene odvojeno od računara,
- izradu Plana generalne regulacije za mrežu pijaca,
- izradu i implementaciju Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2008 i
- izradu baze podataka vlasničke strukture za 32 pijace.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	u hiljadama dinara						Ukupno
	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ulaganje na tuđim osnovnim sredstvima	Ostale nekretn. postrojenja i oprema	Nekr. postr. i oprema u pripremi	
Nabavna vrednost na početku godine	4.990.197	550.639	1.372.934	5.124	851	418.175	7.337.380
Povećanje:	136.871	326.660	130.833			1.097.388	1.691.751
Nabavka u toku godine i aktiviranje	136.871	326.660	130.833			1.097.388	1.691.751
Smanjenje:		(42.512)	(2.578)			(605.630)	(650.720)
Rashod u toku godine		(42.512)	(2.578)			(233)	(45.323)
Aktiviranje u toku godine						(605.397)	(605.397)
Nabavna vrednost na kraju godine	5.127.068	834.787	1.500.649	5.124	851	909.933	8.378.412
Kumulirana ispravka na početku godine	1.128.644	295.526	312.121	256			1.736.547
Povećanje:	101.288	39.490	31.666	128			172.572
Amortizacija	101.288	39.490	31.666	128			172.572
Smanjenje:		(41.996)	(1.634)				(43.630)
Rashod u toku godine		(41.996)	(1.634)				(43.630)
Stanje na kraju godine	1.229.932	293.020	342.153	384			(1.865.489)
Neto sadašnja vrednost:							
31.12.2018. godine	3.897.136	541.767	1.158.496	4.740	851	909.933	6.512.923
Neto sadašnja vrednost:							
31.12.2017. godine	3.861.553	255.113	1.060.273	4.868	851	418.175	5.600.833

Preduzeće nema upisane hipoteke i zaloge na nekretninama i opremi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

7. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

u hiljadama dinara

Ime pravnog lica u čijem kapitalu je učešće	Vlasnički udeo (%)	Valuta	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Neto iznos
AD „BANAT“ Banatski Karlovac	0.08	RSD	1.286	(1.286)	-
„Futura plus“ doo. Beograd		RSD	220	(220)	-
a) Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju			1.506	(1.506)	-
Dugoročno dati stambeni krediti zaposlenima			1	-	1
b) Ostali dugoročni finansijski plasmani			1		1
Ukupno učešća u kapitalu (a do b)			1		1

8. ZALIHE

Zalihe materijala, alata i sitnog inventara u iznosu od 9,068 hiljada dinara obuhvataju obračun pomoćni materijal (4.311 hiljada dinara), kancelarijski materijal (1.858 hiljadu dinara), kao i sitan inventar i HTZ opremu (2.899 hiljada dinara).

Obračun izlaza zaliha se vrši po metodu prosečne ponderisane nabavne cene.

Prilikom stavljanja u upotrebu sitan inventar i alat se otpisuju 100%. Na dan bilansa sitan inventar u upotrebi iznosi 8.899 hiljada dinara.

Starosna struktura plaćenih avansa za zalihe i usluge

u hiljadama dinara

Starost plaćenih avansa za zalihe i usluge u danima	Do 365 dana	Preko godinu dana	Ukupno
Plaćeni avansi, bruto	3.963		3.963
Ispravka vrednosti			
Plaćeni avansi, neto	3.963		3.963

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

9. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Opis	u hiljadama dinara	
	Kupci u zemlji	Ukupno
1	2	3
Bruto potraživanje na početku godine	160.593	160.593
Bruto potraživanje na kraju godine	160.793	160.793
Ispravka vrednosti na početku godine	108.201	108.201
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu direktnog otpisa	(128)	(128)
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu naplate	(10.330)	(10.330)
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu usaglašavanja	(25)	(25)
Povećanje ispravke vrednosti u toku godine	21.404	21.404
Povećanje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu usaglašavanja		
Ispravka vrednosti na kraju godine	119.122	119.122
NETO STANJE		
31.12.2018. godine	41.671	41.671
31.12.2017. godine	52.392	52.392

Starost potraživanja u danima	Potraživanja do 180 dana starosti	Potraživanja starija od 180 dana	Ukupno (2+3)
1	2	3	4
Kupci u zemlji (bruto)	41.671	119.123	160.794
Ispravka vrednosti		(119.123)	(119.123)
Neto potraživanja	41.671	-	41.671

Na dospela nenaplaćena potraživanja Preduzeće ne vrši obračun zatezne kamate. Naplata potraživanja nije obezbeđena teretom na imovini dužnika, menicama ili bankarskim garancijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

10. DRUGA POTRAŽIVANJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Potraživanja za kamatu	2.911	
Potraživanja od zaposlenih	433	3.199
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	6.058	202
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	2	225
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	2.258	2.091
DRUGA POTRAŽIVANJA:	11.662	5.716

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Opis	u hiljadama dinara		
	Kratkoročni kredit i zajmovi u zemlji	Ostali kratkoročni plasmani	Ukupno
1	4	6	7
Bruto stanje na početku godine	280.000	1.324.955	1.324.955
Bruto stanje na kraju godine		859.955	859.955
			0
Ispravka vrednosti na početku godine		(20.955)	(20.955)
Ispravka vrednosti na kraju godine		(20.955)	(20.955)
NETO STANJE			
31.12.2018. godine		839.000	839.000
31.12.2017. godine	280.000	1.024.000	1.304.000

Ostali kratkoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 839,000 hiljada RSD (2017. godine – 1.024.000 hiljada RSD) odnose se na kratkoročna oročena sredstva kod „Banka Intesa“ a.d. Beograd. (25.000 hiljada RSD), kod „Poštanske štedionice“ a.d. Beograd (514.000 hiljada RSD) i Komercijalne banke (300.000 hiljada RSD). Ugovorena kamatna stopa je varijabilana i kreće se u rasponu 1,91% na godišnjem nivou („Banka Intesa“ a.d.) do 3,0 a godišnjem nivou („Komercijalna banka“ ad. Beograd).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

12. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Dinarski poslovni račun	74.059	240.092
UKUPNO (1)	74.059	240.092

13. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Unapred plaćeni troškovi	754	667
2. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	9.788	1.732
UKUPNO (1 do 2)	10.542	2.399

Ostala aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 9.788 hiljada dinara se odnose na obračunate prihode od kamata po osnovu zajmova (8.469 hilj. dinara), oročenih depozita (1.277 hilj. dinara) i depozita po viđenju (42 hilj. dinara) koji se odnose na obračunski period (2018. godina), a koji dospevaju za naplatu (i naplaćeni su) u narednom obračunskom periodu (januar 2019. godine).

14. KAPITAL

Osnovni kapital Preduzeća iskazan na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 2.338.717 hiljada RSD (2017. godine – 2.338.717 hiljada RSD) čini novčani kapital osnivača Grada Beograda.

Prema podacima Agencije za privredne registre osnovni kapital Preduzeća iskazan je u iznosu od 2.338.717 hiljada hiljada RSD.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

15. DUGOROČNA REZERVISANJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenim u početnom bilansu	15.421	-
2. Rezervisanja u toku godine	2.327	15.567
3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	(198)	(146)
I Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenima na kraju godine (1-2-3)	17.550	15.421
DUGOROČNA REZERVISANJA (I)	17.550	15.421

U skladu sa Zakonom o radu i važećim kolektivnim ugovorom zaključenim sa osnivačem, Preduzeće ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini iznosa tri prosečne zarade u Beogradu prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Na dan 31.12.2018. godine Preduzeće je izvršilo procenu sadašnje vrednosti ove obaveze, a efekti procene rezervisanja su evidentirani u okviru poslovnih rashoda, nerealizovanih aktuarskih gubitaka u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata i ostalih prihoda.

16. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine odnose se na privremene razlike po sledećim pozicijama:

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Odložene poreske obaveze po osnovu (a do c)	453.740	416.082
a) razlike između knjigovodstvene vrednosti imovine i njene poreske osnovice i	518.065	491.764
b) neiskorišćenog poreskog kredita	(61.692)	(73.369)
c) rezervisanja za otpremnine koja se ne priznaju u poreskom bilansu	(2.633)	(2.313)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

17. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 9.878 hiljada dinara (2017. godine – 11.792 hiljada dinara) se odnose na primljene kratkoročne depozite zakupaca naplaćene po osnovu obezbeđenja urednog izmirenja ugovorenih obaveza zakupa i dodele pijačnog prostora.

18. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Neto obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	6.705	5.486
2. Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	2.457	2.043
3. Obaveze za porez i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1.572	1.348
4. Obaveze za bruto naknade zarada koje se refundiraju	64	231
5. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	601	478
6. Ostale obaveze	1.876	1.689
OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 6)	13.275	11.275

19. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DORPINOSE I DRUGE DAŽBINE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	367	320
OBAVEZE za ostale poreze, dorpinoše i druge dažbine (1)	367	320

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

20. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Unapred obračunati troškovi	7.119	5.907
2. Odloženi prihodi i primljene donacije	516.714	442.483
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (1+2)	523.833	448.390

Odlukom Nadzornog odbora broj 6950/1 od 11.10.2018.godine usvaja se Program korišćenja tekućih subvencija iz budžeta grada Beograda za 2018. godinu u visini od 250.000 hiljada dinara. Navedena sredstva su namenjena i korišćenja za nabavku opreme – modularni inverzni gazebo sa ugradnjom, rashladne vitrine i tekuće troškove poslovanja Preduzeća.

21. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Ostali poslovni prihodi	109.258	109.497
DRUGI POSLOVNI PRIHODI (1)	109.258	109.497

U okviru ostalih poslovnih prihoda u iznosu od 109.258 hiljade dinara (2017. godine – 109.497 hiljade dinara) iskazani su prihodi po osnovu refundacije troškova od strane zakupaca (voda, struja, grejanje, odnošenje smeća).

22. TROŠKOVI MATERIJALA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	8.081	9.210
2. Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	3.024	2.964
TROŠKOVI MATERIJALA (1+2)	11.105	12.174

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

23. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Troškovi zarada i naknada (bruto)	218.232	199.508
2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	38.995	35.712
3. Troškovi naknada po ugovoru o delu	237	-
4. Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	13.721	18.369
5. Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	618	619
6. Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organima upravljanja i nadzora	1.234	1.234
7. Ostali lični rashodi i naknade	20.358	14.577
TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1 do 7)	293.395	270.019

24. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Troškovi transportnih usluga	8.268	10.405
2. Troškovi usluga na održavanju	33.739	33.169
3. Troškovi zakupnina	4.381	4.178
4. Troškovi reklame i propaganda	5.841	4.442
5. Troškovi ostalih usluga	286.506	199.580
TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA (1 do 5)	338.735	251.774

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

25. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Troškovi neproizvodnih usluga	25.738	25.086
2. Troškovi reprezentacije	2.260	2.535
3. Troškovi premije osiguranja	5.068	4.759
4. Troškovi platnog prometa	1.166	1.192
5. Troškovi članarina	1.832	1.125
6. Troškovi poreza	17.941	18.518
7. Ostali nematerijalni troškovi	25.683	26.043
NEMATERIJALNI TROŠKOVI (1 do 7)	79.687	79.258

26. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		63
2. Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	10.330	7.390
PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE (1+2)	10.330	7.453

27. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	21.404	24.872
RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE (1)	21.404	24.872

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

28. OSTALI PRIHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	140	-
2. Dobici od prodaje materijala	2.925	4.697
3. Viškovi	-	161
4. Prihodi od ukidanja dugor. rezervisanja	369	145
5. Ostali nepomenuti prihodi	28.928	29.791
OSTALI PRIHODI (1 do 5)	32.362	34.794

29. OSTALI RASHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Gubici po osnovu rashodavanja i prodaje nemater. imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	376	1.861
3. Rashodi po osnovu direktnih otpisa Potraživanja	456	38.000
2. Rashodi po osnovu rashodavanja zaliha materijala i robe	334	138
4. Ostali nepomenuti rashodi	2.822	1.461
OSTALI RASHODI (1 do 4)	3.988	41.460

30. NETO DOBITAK / NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	6.439	185
2. Rashodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	1.358	13.904
Neto dobitak (gubitak) poslovanja koje se obustavlja (1-2)	5.081	-
Neto dobitak (gubitak) poslovanja koje se	-	13.719

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

obustavlja (2-1)

31. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nema značajnijih događaja nakon datuma bilansa koji bi mogli imati uticaj na poslovanje Preduzeća.

32. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Sudski sporovi

Preduzeće sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine vodi više sudskih sporova u kojima se javlja kao tuženi i tužilac. Vrednost sudskih sporova koje Preduzeće vodi kao tužilac po osnovu naplate potraživanja i naknade štete iznosi 37.272 hiljade dinara, a vrednost ovih sporova koji su u izvršnom postupku iznosi 45.687 hiljada dinara. Vrednost sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća po osnovu naknada za eksproprisano zemljište (procenjena vrednost za tri spora iznosi 279,615 hiljada dinara), naknada štete, osporenih računa dobavljača i drugim osnovama (30 sporova čija je procenja vrednost 76.376 hiljada dinara), sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 355.991 hiljada dinara. Na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora izvršene od strane internih pravnih zastupnika Preduzeća, rukovodstvo Preduzeća ne očekuje gubitke u narednom periodu i shodno tome nije izvršilo rezervisanje za potencijalne gubitke po sudskim sporovima u finansijskim izveštajima za 2018. godinu.

Data jemstva i garancije

Preduzeće na dan 31. decembra 2018. godine nema potencijalnih obaveza po osnovu datih jemstava i garancija datih povezanim pravnim licima ili drugim pravnim licima.

33. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja rizicima finansijskih instrumenata

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, finansijskom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjnjem izloženosti Preduzeća ovim rizicima.

Preduzeće ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

Preduzeće je osetljivo na prisustvo sistemskih rizika koji podrazumevaju rizike ekonomskog okruženja u okviru države, privredne grane i sl. na koje Preduzeće ne može da utiče: inflacija,

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

promena poreskih propisa, carinskih propisa, limitiranje kamatnih stopa, privrednog okruženja, konkurencije, sirovinske baze i sl.

Ukoliko postoje nesistemske rizici, oni se identifikuju kroz uspešnost poslovanja uprave Preduzeća.

Finansijski rizik

U svom poslovanju Preduzeće je izloženo finansijskim rizicima koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Preduzeća.

Devizni rizik

Izloženost Preduzeća deviznom riziku se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja nominirane u stranoj valuti.

Preduzeća nema monetarna sredstva i obaveze u stranim valutama na dan izveštavanja i usled toga nije izloženo deviznom riziku.

Kamatni rizik

Preduzeće je izloženo riziku promene kamatnih stopa na plasmanima i obavezama kod kojih su kamatne stope varijabilne. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Preduzeće nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Struktura plasmana i obaveza na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sledećem pregledu:

	u hiljadama dinara	
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatonosna</i>	131.356	304.230
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	839.000	280.000
Kamatonosna (varijabilna kamatna stopa)	-	1.024.000
	<u>970.356</u>	<u>1.608.230</u>
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosne</i>	199.824	167.274
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	-	-
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)	-	-
	<u>199.824</u>	<u>167.274</u>

Naredna tabela prikazuje analizu osetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu 2018. godinu na realno moguće promene u kamatnim stopama za 1% (2017. godine - 1%), počev od 1. januara. Povećanje odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2018. godine

instrumente Preduzeća koji su postojali na dan bilansa stanja i pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromenjene.

	2018		u hiljadama dinara 2017	
	1%	-1%	1%	-1%
Finansijska sredstva	-	-	10.240	(10.240)
Finansijske obaveze	-	-	-	-
	-	-	10.240	(10.240)

Kreditni rizik

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnim politikom usvojenom od strane rukovodstva Preduzeća. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Preduzeće primenjuje mehanizme predviđene poslovnim politikom.

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku ograničena je uglavnom na potraživanja od kupaca na dan bilansa. Nominalni iznos potraživanja od kupaca, pre izvršene ispravke vrednosti, sastoji se od velikog broja potraživanja, kaja se u potpunosti odnose na potraživanja od kupaca u zemlji.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Preduzeća upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Preduzeće u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospele obaveze. Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Preduzeća data je u sledećoj tabeli:

2018. godina	u hiljadama dinara			
	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
Dugoročni krediti	-	-	-	0
Obaveze iz poslovanja	176.671	-	-	176.671
Krat. finan. obaveze	9.878	-	-	9.878
Ostale krat. obaveze	13.275	-	-	13.275

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

	199.824	0	0	199.824
2017. godina	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
Dugoročni krediti	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	144.207	-	-	144.207
Krat. finan. obaveze	11.792	-	-	11.792
Ostale krat. obaveze	11.275	-	-	11.275
	167.274	-	-	167.274

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Preduzeće biti obavezno da takve obaveze namiri (aktuelni anuitetni plan).

INDIKATORI OPŠTE LIKVIDNOSTI		2018.	2017.
		godina	godina
1	OBRTNA IMOVINA / KRATKOROČNE OBAVEZE	1,38	2,62
INDIKATORI UBRZANE LIKVIDNOST			
2	OBRTNA IMOVINA BEZ ZALIHA / KRATKOROČNE OBAVEZE	1,37	2,59
INDIKATORI TRENUTNE LIKVIDNOSTI			
3	GOTOVINA I GOT. EKVIVALENTI/ DOSPELE KRATKOROČNE OBAVEZE	0,10	0,39

Indikatori likvidnosti ne pokazuju prisustvo rizika likvidnosti, s tim da je trend negativan u odnosu na prethodnu godinu.

34. UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

U postupku upravljanja kapitalnim rizikom, rukovodstvo Preduzeća ima za cilj očuvanje mogućnosti da posluje po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala. Rukovodstvo Preduzeća pregleda strukturu odnosa dugova i kapitala na godišnjoj osnovi.

Preduzeće analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti. Ovaj pokazatelj izračunava se kao odnos ukupnih obaveza i ukupnog (sopstvenog) kapitala. Ukupan (sopstveni) kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja.

Pokazatelji zaduženosti na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine su bili sledeći:

	u hiljadama dinara	
1. Ukupne obaveze (dugoročne i kratkoročne)	725.052	619,590
2. Ukupan sopstveni kapital		6.188,309

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

	6.334.786	
Pokazatelj zaduženosti (koeficijent 1/2)	11,4%	10.0%

Koeficijent zaduženosti je nešto iznad 10%, što upućuje na izrazito nizak rizik zaduženosti.

35. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 15. novembra 2018. i 2017. godine shodno članu 18. Zakona o računovodstvu. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

36. NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

Odgovorno lice/zastupnik

Beograd, 31.03.2019. god.

M.P.
